

„SmarTruck II" – gimęs Pentagono koridoriuose

Liucijus Suslavičius

JAV gynybos ministerijos, paprastai vadinamos tiesiog Pentagonu pagal pastatą, kuriame ji įsikūrusi, sudėtyje yra specialus padalinys, užsiimantis karine autotechnika – "National Automotive Center"(NAC). Jo štabas randasi Warrene, Mičigano valstijoje, toje pačioje, kur nuo seno yra automobilių koncernų "General Motors", "Ford", "DaimlerChrysler" didžiausios gamyklos ir administracija. NAC pastarąjį dešimtmetį inicijavo ne vieno naujo karinės transporto technikos pavyzdžio sukūrimą ir serijinę gamybą, bet tai, ką pamatė pernai metais Detroito automobilių parodos lankytojai NAC stende, atrodė kaip fantastinio filmo rekvizitas. Spauldoje nedelsiant "pakrikštytas" irgi iš kino filmų atėjusiu vardu – "gatvių terminatorius" – specialusis šarvuotis "SmarTruck II" įkūnijo naujausius technikos pasiekimus žvalgybos ir kovos su terorizmu srityje.

Triašis „SmarTruck II"sukurtas panaudojus didelį pikapą „Chevrolet Silverado 2500HD" su "Duramax" serijos varikliu bei automatine firmos "Allison" transmisija, erdvia dviguba kabina, civiliniame variante talpinančia 5-6 žmones. Tačiau konstruktoriai pavertė jį specialioms operacijoms vykdyti skirtu ginkluotu pagal paskutinį karinės technikos žodį 6x6 tipo šarvuočiu (tretysis varantysis tiltas sumontuotas, kad padidinti važiuoklės kraulumą iki 4,5 tonos), skirtu keturiems žmonėms – vairuotojui ir trims karininkams-operatoriams. Šalia vairuotojo sėdintis karininkas kartu yra ir įgulos vadas, stebintis situaciją pro langus ir prietaisų konsolėje esančiame monitoriuje. Jis priima sprendimus ir duoda komandas. Kiti du valdo konteineriuose sumontuotą specialiąją aparatūrą.

Tiesą sakant, kaip tik šarvų ir nesimato – dėmesį pirmiausia patraukia kabiną ir variklio skyrių gaubiantis apsauginis rėmas iš ganėtinai storų poliruotų plieno vamzdžių. Jis prasideda nuo už kabinos įrengto plieninio skydo, sklandžiai apgaubia kabinos stogą, variklio kapotą ir užsibaigia masyviu plieniniu buferiu – taranu. Nušluoti kelią pastojusį automobilį, išversti tvorą, išlaužti užrakintus vartus „terminatoriui" bus vieni niekai. Kabina turi paslėptus šarvus ir langus iš neperšaunamo stiklo. Plačiaprofilės didelio pravažumo padangos - centrine oro slėgio jose reguliavimo sistema, o jei jau ir ji nepadėtų, automobilis gali ilgai važiuoti visiškai išėjus orui., Na o tada, kai automobilis įstringa taip, kad ratai jo nebeišjudina, lieka dar galimybė pasinaudoti 5,5 tonos jėgą išvystančia gerve.

Vietoje krovinių kėbulo- neperšaujami ginkluotės ir ryšių sistemų moduliai- konteineriai. Juose sumontuotos įrangos kaina siekia 300000 eurų. Jų iš viso yra šeši, skirti vykdyti įvairias funkcijas. Vienu metu, priklausomai nuo "SmarTruck" įgulos vykdomos užduoties, jų gali būti du arba trys. Kiekvieną jų uždėti ir pritvirtinti prie platformos galima per kelias minutes. Sujungti maitinimo ir ryšio kabelius nesunku, o kai tik jie sujungti, automobilio "valdymo centro" (VOS-Vehicle Operating Center) kompiuteris pats "atpažįsta" modulius ir persiprogramuoja pagal būsimą užduotį.

Uždaviniai, kuriuos tektų vykdyti, labai įvairūs – nuo pasyvaus stebėjimo pasislėpus ar automatiškai vykdomos cheminės bei bakteriologinės žvalgybos iki atakos raketomis. Mat, vienas iš modulių – tai 40-ties mažo kalibro raketų, nutaikomų lazeriu, baterija. Aplinkai stebėti "SmarTruck II" įgula naudoja pakeliamą 9 metrų aukščio stiebą su 360 laipsnių apžvelgiamumą užtikrinančiomis videokameromis, „matančiomis“ ir naktį. Kituose konteineriuose – keturių nepriklausomų palydovinių ryšio sistemų, radioelektroninės žvalgybos bei elektroninių trikdžių generavimo aparatūra. Neužmiršti net žurnalistai – specialaus "mediamodulio" pagalba galima parengti ir transliuoti reportažus iš veiksmo vietos. Viename iš konteinerių sumontuota minilaboratorija sprogstančioms medžiagoms aptikti ir identifikuoti, po žemėmis ar pastatų griuvėsiais atsidūrusių žmonių paieškai skirta aparatūra. Pati fantastiškiausia „SmarTruck II“ įrangos dalis – nepilotuojamas skraidantis žvalgybos aparatas, valdomas iš kabinos, į kurioje esantį monitorių jis perduoda iš viršaus stebimą vaizdą. Aplinkos kontrolės ir ginkluotės valdymo sistemų kompiuteriai, ryšio sistemų valdymo pultai, videosistemų monitoriai sumontuoti kabinoje, tad žmonės joje jaučiasi lyg sėdėtų...kompiuterio viduje. Karininkai-operatoriai gali stebėti kas dedasi aplink, net ir tamsiausią naktį, o jei reikia – ir pasišviesti galingais ksenoniniais prožektoriais. Jie girdi, kas kalbama telefonais ir radijo ryšiu, aparatūra perspėja juos, jei automobilis apšviečiamas lazeriniu taikikliu. Žodžiu, šis automobilis – tikras „terminatorius“, galintis sunaikinti arba neutralizuoti ne vieną, o net kelis priešininkus iš karto, pats išlikdamas nepažeidžiamu.

Visa tai atrodo nelabai realiai, ir netgi kyla mintis, jog „SmarTruck II“ - tik eiliniam Holivudo filmui pagaminta butaforija. Įtikina, kad tai ne muliažas, o tikra veikianti kovos mašina, šarvuočio kaina – 100 tūkstančių eurų be ginkluotės konteinerių. Ką gi, Amerika tikrai gali sau tai leisti...